

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego zwróciła się do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o natychmiastowe podjęcie działań mających na celu wsparcie przemysłu energochłonnego. RDS prosi o wprowadzenie w uzgodnieniu z partnerami społecznymi pomocowych działań i mechanizmów.

– Drastyczny wzrost cen energii elektrycznej oraz surowców energetycznych, zwłaszcza gazu ziemnego, powoduje, że sektor energochłonny przeżywa dziś największy od lat kryzys, a jego ewentualny upadek spowoduje znaczne straty dla polskiej gospodarki – czytamy w uchwale Rady Dialogu Społecznego.

Rada Dialogu Społecznego wnosi o:

1. rzetelny dialog rządu ze środowiskiem przedsiębiorców i pracowników w zakresie powstrzymania wyłączeń produkcji lub przewidywalności takich decyzji i ograniczania bolesności ich skutków;
2. wypracowanie programu ograniczenia zużycia energii np.: w zakresie oświetlenia ulic i witryn w godzinach nocnych;
3. wprowadzenie maksymalnej ceny zakupu energii elektrycznej i gazu ziemnego dla przedsiębiorstw energochłonnych zagrożonych ucieczką emisji CO_2;
4. wprowadzanie gwarancji instytucji państwowych na miejsce depozytów transakcyjnych na zakupy energii elektrycznej na TGE oraz na rynku bilateralnym OTC (w tym zastąpienie gwarancji bankowych);

5. wdrożenie mechanizmów zmniejszających ceny energii w kontraktach na III i IV kwartał 2022 roku oraz 2023 rok poprzez:
6. administracyjną kontrolę cen energii dla przemysłu – tzw. „taryfa przemysłowa", opartą na koszcie wytworzenia w jednostkach generujących energię z węgla brunatnego;
7. wprowadzenie dopłaty do ceny energii nabywanej przez odbiorców energochłonnych na 2023 r., która ograniczy maksymalną jej cenę do poziomu kosztów produkcji, powiększoną o uczciwą marżę polskich elektrowni.

Należy zauważyć, że przemysł energochłonny odgrywa szczególną rolę na Śląsku – w regionie, który poniesie najwięcej kosztów społecznych nadchodzącej transformacji energetycznej. Jak pokazują doświadczenia z Europy Zachodniej (np. Zagłębie Ruhry), konkurencyjny przemysł energochłonny umożliwia stopniowe odchodzenie od węgla bez ponoszenia gigantycznych kosztów społecznych.

Wycena kontraktów na energię elektryczną wzrosła średnio w ostatnim roku o około 430 proc. Całkowite koszty energii ponoszone przez odbiorcę końcowego są powiększane jeszcze o opłaty dystrybucyjne, niedawno wprowadzoną opłatę mocową oraz tzw. kolorowe certyfikaty. Proponowane przez rząd programy przeciwdziałające wysokim cenom energii dotyczą obiektów użyteczności publicznej, odbiorców indywidualnych, a nie przemysłowych.

Twierdzenie, że nie można uruchomić mechanizmów pomocowych dla przedsiębiorców ze względu na obowiązujące na rynku energii przepisy unijne jest nieprawdziwe. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej z 23 marca 2022 roku (Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy 2022/C 131 I/01) istnieje możliwość złagodzenia wzrostu cen energii i gazu m.in. z powodu konfliktu zbrojnego. Pomoc może być przekazana w formie dotacji bezpośrednich, ulg podatkowych, płatniczych, gwarancji bankowych czy pożyczek. Ustalono wysokość możliwej pomocy dla przedsiębiorstwa energochłonnego do 2 mln euro lub 50 milionów euro w przypadku wykazania straty operacyjnej.

Przykładowo, na rynku hiszpańskim, portugalskim i niemieckim wprowadzono już mechanizmy pomocowe. Unia Europejska zgodziła się, by w Hiszpanii i Portugalii wprowadzono od kwietnia 2022 roku na rok ceny urzędowe na gaz na poziomie 40 euro/MWh (przy cenach rynkowych wówczas około 90 euro/MWh) – zamrożono tam również ceny gazu dla 7 milionów odbiorców indywidualnych. W Niemczech natomiast wprowadzono program ograniczenia kosztów energii dla przemysłu energochłonnego, na podstawie którego dostępna będzie dotacja w wysokości do 70 proc. różnicy ceny energii obecnie i ceny z 2021 roku. Pomoc de facto publiczna świadczona jest także w Europie z kieszeni spółek zajmujących się produkcją i dystrybucją

energii, a w ostatnim czasie doszło do nacjonalizacji np.: francuskiej firmy EdF.

Poniżej pełna treść uchwały Rady Dialogu Społecznego.

pm

- Uchwała RDS w sprawie wsparcia przemysłu energochłonnego.pdf